

K+S AG, ZIELITZ

6.

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ - УЧИЛИЩЕ - ОБУЧЕНИЕ

1. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ
2. ДУАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
3. УЧИЛИЩНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
4. БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН
5. ПРОДЪЛЖАВАЩО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
6. УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ В ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА
7. ОБУЧЕНИЕ В КОЛЕЖИ И УНИВЕРСИТЕТИ

1. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

В Саксония-Анхалт, както и в цяла Германия, се прави разграничение между:

- дуално професионално обучение (в предприятия и в професионално училище);
- училищно професионално обучение (в технически колежи, професионални училища или професионални колежи);
- обучение за получаване на свидетелство за завършено образование или специално обучение, предоставяно от индустрията;
- университетско обучение и дуално обучение;
- продължаващо професионално обучение.

Професионалното образование и обучение не трябва да се бърка с продължаващото професионално образование и обучение (ППОО), което се предлага на непълно работно време в (професионални) академии. Целта е да се адаптират знанията и уменията към променящите се изисквания в професионалната област.

2. ДУАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Приблизително 70 % от цялото професионално обучение в Германия е под формата на дуално професионално обучение (обучение в предприятието). "Двойно" описва форма на обучение в две части на две различни места за обучение: В професионалното училище стажантът (чиракът) усвоява теоретични специализирани знания, а в предприятието – практически знания и умения. Комбинацията от обучение в предприятието и обучение в професионално училище гарантира връзка между теорията и практиката. Именно поради съчетаването на теория и практика тази форма на обучение се счита за особена характеристика на германската образователна система и е международно призната. Повечето признати от държавата професии за обучение – понастоящем около 350 – са структурирани по дуалната система. В дуалната система се обучават предимно професии, свързани с квалифицираните професии, търговията, промишлеността, сектора на услугите или селското стопанство. Обучението в професионалното училище обикновено се провежда от 1 до 2 дни седмично успоредно с работата в предприятието. В някои програми за обучение уроците в училище се провеждат в блокова форма: В този случай стажантът е в училище за няколко седмици, а след това отново се връща в обучаващата компания. По време на вътрешнофирменото обучение стажантите получават възнаграждение от обучаващата компания.

**В тази глава
ще научите**

кои форми на обучение можете да използвате за по-нататъшно професионално обучение и започване на кариера, каква е структурата на германската образователна система, какво трябва да имате предвид като ученик в първи курс и кой ще ви помогне да придобиете професионална квалификация.

В края на главата ще намерите допълнително консултантските центрове и контакти, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

Кратките видеоклипове на Федералния институт за професионално образование и обучение (BiBB) на немски и английски език дават представа за професионалното образование и обучение.

3. ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ В УЧИЛИЩЕ

В допълнение към дуалното професионално обучение, в Германия има и училищно професионално обучение. В Германия можете да избирате между около 400 професии за обучение. Например в сферата на здравеопазването и социалните услуги (асистент по здравни грижи, фармацевтичен асистент, гериатрична медицинска сестра, социален асистент, възпитател и т.н.), в сферата на чуждите езици, както и в сферата на технологиите и информационните технологии (асистент по информационни технологии) или дизайна (асистент по дизайнерски технологии). Училищното обучение се провежда на пълен работен ден в държавни или частни професионални училища или професионални академии и продължава от 1 до 3 години. Частните професионални училища могат да събират такси за обучение.

Владеенето на чужди езици се изисква в много професии. Разберете в кои професионални области езикът ви на произход вече ви дава специални професионални способности на пазара на труда.

По правило не получавате никакво възнаграждение по време на обучението в училище. Учениците от професионалните училища обаче могат да имат право на финансова помощ по силата на Федералния закон за подпомагане на обучението – по-известен като Schüler – BAföG.

4. ОБУЧЕНИЕ С БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН

Обучението за матура е все още млада програма за обучение в Германия. Бизнес средите (особено промишлени и търговски дружества, застрахователни компании) предлагат програми за обучение, които са специално пригодени за учениците на Abitur и се наричат "специални програми за обучение, предлагани от бизнес средите" или "обучение на Abitur".

Тези програми за обучение се характеризират с практическа приложимост, тясна връзка с нуждите на икономиката и високи теоретични стандарти. В професионалното училище в специални класове се преподават знания по счетоводство, маркетинг, информационни технологии или чужди езици. Специалното обучение е предназначено по-специално за следните професионални групи за чиракуване:

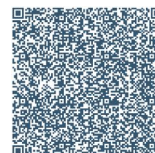
- Индустриален технолог
- специализиран в областта на технологиите за обработка на данни
- Асистент по информатика
- Компютърен учен

УНИВЕРСИТЕТ МАРТИН ЛУТЕР ХАЛЕ-ВИТЕНБЕРГ

- Бизнес информатик
- Контрольор на въздушното движение

По време на обучението човек получава възнаграждение от компанията за обучение. В провинция Саксония-Анхалт завършилите средно образование, които се стремят към чиракуване, имат възможност да намерят свободно работно място по свой избор, насочено към тяхната квалификация и интереси, [чрез портала за обучение на провинция Саксония-Анхалт](#).

5. ДОПЪЛНИТЕЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Продължаващото професионално обучение се разграничава:

- Допълнително обучение (адаптиране на знанията в изучаваната професия),
- Преквалификация (професионална преориентация),
- Професионално развитие, допълнително обучение или допълнителна квалификация.

Допълнителното професионално обучение по принцип е възможно и по време на работа, т.е. успоредно с работата.

Повишаването на квалификацията има за цел да поддържа вече придобитата квалификация по дадена професия. Те трябва да се задълбочат, да се адаптират към техническото развитие или да се разширят по такъв начин, че да се даде възможност за професионално израстване. Квалификацията, придобита чрез CVET, обикновено се проверява чрез изпити, провеждани от компетентните органи (**обикновено занаятчийски камари или промишлени и търговски камари**).

Например курсовете, посещавани от квалифицирани работници, които водят до изпит за майстор на занаяти, курсовете, подготвящи за изпити за придобиване на квалификация специалист по управление на бизнеса, или курсовете, подготвящи за изпит за придобиване на правоспособност на учител в съответствие с Наредбата за правоспособността на учителите (AEVO), се наричат професионално усъвършенстване.

Под преквалификация се разбира първоначално или продължаващо обучение за дейност, различна от тази, която е изпълнявана или усвоена преди това. Знанията и опитът от предишната професия често позволяват обучението за новия професионален профил да бъде съкратено в сравнение с това на начинаещия. Въпреки че при специални условия лице без предишно професионално обучение също може да участва в мярка за преквалификация, тогава тя е обучение.

Преквалификацията е начин за придобиване на квалификация за нова професия, ако старата професия вече не може да бъде упражнявана, например по здравословни причини. Или пък, поради постоянните структурни промени на пазара на труда, се променя нуждата от квалифицирани работници и съответно се налагат различни изисквания към обучението на служителите (например в хода на цифровизацията).

С помощта на мярка за преквалификация може да се извърши професионална преориентация и да се усвои нова професия. Преквалификацията завършва с изпит пред компетентната камара (Индустриална и търговска камара, Занаятчийска камара и др.). Тя води например до призната професионална квалификация на ИНК или до сертификат за майстор. Продължителността на преквалификацията зависи от действителната продължителност на обучението по съответната професия. В повечето случаи стажовете за търговски професии са с продължителност на обучението 3 години (от 21 месеца период на преквалификация), а за технически професии – 3,5 години (до 28 месеца период на преквалификация).

В Германия преквалификацията често се финансира от публичния сектор, най-вече от регионалните бюра по труда и Федералната агенция по заетостта, понякога и от германските въоръжени сили, или като обезщетение за рехабилитация (задължителна застраховка срещу злополука, германска пенсионна застраховка, застрахователни компании и др.).

6. УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА

СТРУКТУРА НА ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА

Германската училищна система е структурирана по сходен начин във всички федерални провинции.

НАЧАЛНИ УЧИЛИЩА (PRIMARSTUFE)

По правило посещаването на училище е задължително от 6-годишна възраст и децата започват да учат в начално училище. Началното училище е от 1 до 4 клас (в Берлин и Бранденбург от 1 до 6 клас) и е единственото учебно заведение, в което почти всички ученици учат заедно. Тук се прилага принципът на местоживееене: това означава, че децата обикновено посещават начално училище в близост до местоживееенето си. В някои провинции родителите могат сами да изберат началното училище за своите деца.

ПРЕХОД ОТ ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ КЪМ СРЕДНО УЧИЛИЩЕ ЕТАП I

През последната година на основното училище се взема решение кое средно училище ще посещават децата след основното училище. Въз основа на училищните оценки (и евентуално на други критерии, като например учебно и работно поведение) учителят дава препоръка за училищна кариера в гимназиалния етап. Тази препоръка за училищна кариера се обсъжда с родителите по време на съвместно консултативно интервю. Въз основа на тази препоръка се взема решение за по-нататъшния образователен път на детето. В повечето провинции препоръката не е задължителна, т.е. родителите могат да решат кое средно училище ще посещава детето им след началното училище. Въпреки това, в зависимост от федералната провинция, учениците, които изберат училище, което не е препоръчително, обикновено трябва да положат приемен изпит и/или да преминат изпитателен срок в избраното училище.

СРЕДНИ УЧИЛИЩА (ПРОГИМНАЗИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ I И ПРОГИМНАЗИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ II)

След началното училище училищната система е разделена на различни видове училища с различни учебни програми и квалификация.

Офертите на отделните училища в I и II гимназиален етап се различават значително една от друга.

В средното образование съществуват следните видове училища I:

- Hauptschulen (до 9-ти или 10-ти клас)
- Realschulen (до 10-ти клас)
- училища с няколко курса на обучение (квалификациите за Hauptschule или Realschule могат да бъдат получени тук)
- Gymnasien (до 9-ти клас)
- Gesamtschulen (всички квалификации могат да бъдат получени тук)

Средно образование II степен включва следните училища: – gymnasiale Oberstufe (гимназия или общообразователно училище от 10 до 12 или 13 клас)

- професионалните училища
- училищата за продължаване на образованието за възрастни (вечерни училища и колежи)

Свидетелство за завършено общообразователно училище може да се получи във всички видове училища. В зависимост от свидетелството за завършено образование, то дава право на притежателя да посещава различни институции за по-нататъшно образование (например университет, университет за приложни науки, професионално обучение).

В училищата, чиято цел е да предоставят конкретна квалификация за завършване на училище, цялото преподаване е свързано с тази конкретна квалификация. Това са например:

- Hauptschule (средно модерно училище) (квалификация: Hauptschulabschluss),
- Realschule (средно модерно училище) (квалификация: Realschulabschluss / Mittlere Reife / Mittlerer Schulabschluss),
- Gymnasium (гимназия) (квалификация: Abitur).

Съществуват обаче и училища, в които могат да се получат различни квалификации за завършване на училище (общообразователни училища). Само в хода на училищната кариера на детето се решава кое свидетелство за завършено образование ще получи то.

В интегрираните общообразователни училища, от друга страна, учениците не посещават определен курс на обучение. Вместо това те могат да избират между курсове с различна степен на трудност по отделните предмети – т.нар. коригиращи, основни и разширени курсове.

В хода на обучението по принцип е възможно да се премине от един вид училище в друг, ако се постигнат необходимите резултати.

В Германия завършването на училище не е задължително условие за започване на професионално обучение, но почти няма фирми за обучение, които да приемат младежи за професионално обучение без завършено училище. Съществуват и възможности за получаване на свидетелство за завършено училище в зряла възраст.

ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА В САКСОНИЯ-АНХАЛТ

В Саксония-Анхалт има широк спектър от общообразователни училища за училищно образование. Тук се прилагат специфични разпоредби по отношение на изискванията за прием и дипломите за завършено образование.

- Основно училище (1)
- Средно училище (2)
- Общообразователно училище (3)
- Общинско училище (4)
- Гимназия (5)
- Специални училища (6)
- Училища с втори шанс (7)

1

2

3

4

5

6

7

Кога детето може или трябва да посещава училище най-рано, е различно в отделните провинции. Информирайте се за нормативната уредба във вашата федерална провинция от училищните власти във вашата община или град, както и от консултантската служба по въпросите на миграцията.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ

Всички деца, живеещи в Германия, трябва да ходят на училище, което означава, че посещаването на училище е задължително. По правило задължителното обучение започва след навършване на 6-годишна възраст на детето. Ако детето не навърши 6 години преди началото на новата учебна година (например през октомври), то обикновено се записва в училище през следващата година. Това зависи от това кога съответната федерална провинция, в която детето ви ще ходи на училище, е определила "крайната дата" (тя може да бъде между 30 юни и 30 септември). Ако детето ви навърши 6-годишна възраст преди крайната дата, то вече ще бъде задължително да посещава училище през тази година. Във всички федерални провинции новата учебна година започва през август или септември. Задължителното училищно образование се отнася и за децата и младежите с увреждания.

Специфичните разпоредби за задължителното училищно образование се различават в отделните провинции. Децата и младежите трябва да посещават училище в продължение на поне 9 или 10 години (начално и основно училище), в зависимост от федералната провинция. В някои провинции това е последвано от задължително посещаване на средно училище (гимназия или професионално училище).

Посещението в държавните училища е безплатно. Освен това в Германия има и държавни училища, за които обикновено се заплаща такса за обучение.

В Германия за образованието отговарят федералните провинции, поради което във всяка от тях има особености, особено в наименованията на видовете средни училища, които могат да се различават.

УЧИЛИЩНА И ЕЗИКОВА ПОДКРЕПА ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С МИГРАЦИОНЕН ПРОИЗХОД

Поради нарастващата миграция и интернационализация пред училищата възникват нови изисквания, за да отговорят на изискванията на много деца и младежи с миграционен произход и да осигурят условия за добро обучение.

В Саксония-Анхалт Образователната служба на провинцията (Landesschulamt) организира пристигането и обучението на тези деца и младежи заедно с техните учители и училища в цялата провинция. Процесът на обучение на деца и младежи с мигрантски произход се съпровожда с консултативна функция.

Държавната образователна служба на Саксония-Анхалт предоставя изчерпателна информация за родителите и семействата на имигранти в поредица от многоезични документи.

Следните **документи** са на разположение като преведени писма и формуляри на много официални европейски езици, наред с други:

- допълнението към учебната програма "Немски език като чужд" като основа за педагогическа работа в училищата.
- езиковото посредничество/устен превод като подкрепа за разговори с родители, които говорят много слабо или не говорят немски език
- ръководството "Hinweise zur Durchführung der Sprachfeststellungsprüfung" като важна подкрепа за езиковата оценка.

Landesschulamt също така предоставя често важни формуляри, писма, **брошури и информация като родителски писма в превод.**

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ: Учениците с имигрантски произход, които се интересуват от социална ангажираност, могат да се възползват от програмата на фондация "Старт". Ангажирани и отворени към света млади хора са придружавани по техния образователен и житейски път в продължение на три години чрез финансиране от програмата Start. Можете да научите повече за финансирането **тук**.

7. ОБУЧЕНИЕ В КОЛЕЖИ И УНИВЕРСИТЕТИ

Като добре позиционирано място за наука, Саксония-Анхалт има привлекателно университетско местоположение. Университетите в провинция обхващат широк спектър от различни видове висши учебни заведения. Висшите учебни заведения, включително университетите, са представени на следните места:

- **Университет Мартин Лутер Хале-Витенберг (1)**
- **Университет Ото фон Герике Магдебург (2)**
- **Университет за приложни науки в Анхалт (3)**
- **Университет за приложни науки в Мерсебург (4)**
- **Университет за приложни науки Магдебург-Щендал (5)**
- **Университет за приложни науки Харц (6)**
- **Burg Giebichenstein Университет за изкуство и дизайн Хале (7)**

В зависимост от вида на висшето учебно заведение предпоставка за обучението е входяща квалификация за висше образование, т.нар. В общия случай това е общата входна квалификация за висше образование – Abitur или Fachhochschulreife. Съществуват обаче и други пътища, които дават право на студентите да учат.

В случай на чуждестранни квалификации службите за прием на студенти в университетите решават дали са изпълнени изискванията за обучение. Самите университети решават до каква степен академичните постижения, които вече са били придобити в друга държава, могат да бъдат признати за обучение в Германия. Можете също така да се обърнете към центъра за услуги "uni-assist" за провеждане на предварителен изпит, който се провежда във всички университети и се заплаща.

УЧЕНЕ БЕЗ МАТУРА

- Ограничена по предмет входна квалификация за висше образование, важи само за областите на обучение, посочени в свидетелството за завършено образование
- Професионална квалификация, която ви дава право да учите във висше учебно заведение в Саксония-Анхалт. Например дипломи за майстор на занаяти и дипломи от курсове за професионално усъвършенстване.

В Наредбата за квалификациите във висшето образование на провинция Саксония-Анхалт (HSQ-VO) (1) във връзка с член 27 от Закона за висшето образование на провинция Саксония-Анхалт (2) се съдържа допълнителна информация относно квалификациите за обучение.

ЗАЕТИ ЛИЦА БЕЗ ВХОДЯЩА КВАЛИФИКАЦИЯ ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

При определени обстоятелства специалисти без входяща квалификация за висше образование могат да започнат обучение във висши учебни заведения в Саксония-Анхалт. В този случай способността за учене трябва да бъде доказана с т.нар. тест за оценяване.

АРТИСТИЧНИ СПОСОБНОСТИ

В курсовете за обучение по изкуство или дизайн трябва да се представи доказателство за специални артистични способности. Това може да стане например чрез представяне на портфолио с рисунки, акварели, снимки и т.н., чрез представяне на образци или чрез полагане на специални тестове за проверка на способностите.

ФИНАНСИРАНЕ И ТАКСИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Съществуват различни възможности за финансиране на обучението или следването. В допълнение към BAföG се предлагат различни стипендии и програмата на федералното правителство за образователни заеми.

Уебсайтът на Министерството на науката на Саксония-Анхалт предоставя информация за възможностите за финансиране на обучението – от Bafög до Deutschlandstipendium.

Следните бази данни за стипендии ще ви помогнат да намерите подходящо финансиране за обучението си:

www.mystipendium.de (1)

www.stipendiumplus.de/startseite.html (2)

www.e-fellows.net/Studium/Stipendien/Stipendien-Datenbank/Stipendium-suchen-finden (3)

Студентите от Европейския съюз също могат да кандидатстват за "Inländerstipendien".

1

2

1

2

3

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Landesschulamt Sachsen-Anhalt

KAUSA-Landestelle Sachsen-Anhalt "ZuSA" – Standort Magdeburg, ABV

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

Informationsportal des DAAD